

REGIONALE ACTIERAAD #2 (NOVEMBER 2024)

Doel van deze bijeenkomst:

het participatief bestuur voorstellen en de richting van gewestelijke activiteiten bespreken, als aanvulling op die van de vijf zorgzones.

Deelnemers: 89 mensen, uit een breed scala van sectoren, beroepen en praktijken.

Meer informatie:
presentatie [hier](#).

BESTUUR

Het bestuur, zoals uiteengezet in de specifieke nota en dat zowel het gewestelijke niveau als de zorgzones betreft, is gebaseerd op verschillende elementen uit eerdere ervaringen, besprekingen tijdens de regionale bijeenkomst in juli ([hier](#) het verslag daarvan) en de wens voor een samenhangend en complementair bestuur tussen de zorgzones en het gewest.

Sinds de start van het proces en de Veranderateliers in 2022 heeft Brusano getracht een participatief bestuur in te voeren om samen met welzijns- en gezondheidsactoren een territoriale organisatie in Brussel op te zetten.

De Regionale Actieraad zal een jaarlijks actieplan opstellen om alle welzijns- en gezondheidsprofessionals te ondersteunen bij het behalen van de drie doelstellingen (toegankelijkheid, duidelijkheid van het aanbod en coördinatie) in samenhang met de actieplannen van de zorgzones. Het doel is om de gemeenschappelijke kaders voor samenwerking te versterken. Het gewestelijke niveau ondersteunt en begeleidt de activiteiten van de zorgzones, in het verlengde van subsidiariteit.

Praktisch gezien vereist de implementatie van de Regionale Actieraad zoals die is voorgesteld (een gesloten groep die stroomopwaarts werkt aan het actieplan volgens een door de raad opgesteld handvest) nog aanpassingen en zal die niet in maart 2025 doorgaan. In plaats daarvan zal een Veranderateliër plaatsvinden dat toegankelijk is voor alle gewestelijke actoren.

RONDETAFELGESPREK OVER ACTIVITEITEN IN DE ZORGZONES

De ondersteuningsteams van de vijf zorgzones werden gevraagd om de verwachtingen of behoeften van gewestelijke actoren te bepalen:

- Verduidelijken wie wat doet op het gebied van overleg / coördinatie / vertegenwoordiging, dubbel werk voorkomen en de systemen geleidelijk aanpassen zodat ze elkaar op het niveau van de zorgzone aanvullen;
- Ervoor zorgen dat de specifieke behoeften van professionals en sectoren in de gaten worden gehouden, zodat die kwesties niet terechtkomen in de overleguimtes voor samenwerking en intersectoraliteit;
- Bijscholingen voor maatschappelijk werkers ontwikkelen in de zorgzone over bepaalde onderwerpen (zoals over hoe om te gaan met mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en het netwerk);
- De samenwerking tussen generalistische en specialistische actoren versterken om bepaalde doelgroepen te ondersteunen en/of aan bepaalde thema's te werken.

Prioritair thema per zorgzone:

Noord	Noord-Oost	Centrum-West	Zuid	Zuid-Oost
Continuïteit van ondersteuning en zorg voor ex-gedetineerden Toegang tot voeding	Toegang tot voeding Toegang tot huisvesting	Hulp en zorg voor mensen in extreem kwetsbare situaties	Continuïteit van ondersteuning en zorg voor ex-gedetineerden	Hulp en zorg voor mensen met slechte huisvesting en dakloosheid

- Het specifieke aanbod bekender maken om makkelijker door te verwijzen.

Prioritair thema per zorgzone:

Noord	Noord-Oost	Centrum-West	Zuid	Zuid-Oost
Geestelijke gezondheid	VG(C)-netwerk	Huisvesting	Specifieke hulp en gespecialiseerde thuiszorg	Solidariteitsnetwerken en hulp bij vervoer

- Er zijn opendeurweken gepland in de vijf zorgzones. Gewestelijke actoren worden van harte uitgenodigd om deel te nemen (nieuws verspreiden, bezoeken enz.)

Opmerking: de teams van de zorgzones moeten hun activiteiten documenteren met de nadruk op zowel processen als concrete acties. De verslagen (van één pagina) kunnen geraadpleegd worden **op de websites van de zorgzones**.

REGIONALE ACTIERAAD #2 (NOVEMBER 2024)

SAMENVATTING VAN DE WORKSHOPS DIE ALS INPUT ZULLEN DIENEN VOOR DE ACTIVITEITEN

01. DOORVERWIJZINGSSYSTEMEN VOOR COMPLEXE SITUATIES

Cf. Forum veelbelovende praktijken 2025

De groep concentreerde zich op een aantal punten met betrekking tot telefonische doorverwijzingssystemen voor professionals:

- Ga voor een **zo lokaal mogelijk toegangspunt** (bv. op het niveau van de zorgzone) om actuele informatie van zo dicht mogelijk bij mensen in ernstige moeilijkheden te verkrijgen. Dat niveau hoeft echter niet noodzakelijk prioriteit te geven aan de territoriale nabijheid van middelen als er andere prioriteiten zijn voor de persoon in een complexe situatie (bv. ondersteuning in een bepaalde taal, voor mensen op doortocht enz.)
- **Communiceer tussen de verschillende territoriale niveaus** van de ondersteunings-systemen om voort te bouwen op elkaars kennis. Het lijkt bijvoorbeeld essentieel dat de informatie die in de zorgzone (of meer lokaal) wordt verzameld, het gewestelijke niveau bereikt en kan worden opgenomen in bestaande gidsen die het hele grondgebied bestrijken (regionale Helpdesk, Sociaal Brussel enz.).
- **Volg het verzoek op:** als een verzoek om doorverwijzing wordt gedaan op een bepaald territoriaal niveau, moet de professional die het verzoek ontvangt zich ervan kunnen verzekeren dat hij/zij alle mogelijke pistes heeft overwogen (op alle niveaus) door ze zelf te verkennen en feedback te geven aan de verzoekende professional.

02. LAGERE TOEGANGSDREMPELS EN INCLUSIEVERE PRAKTIJKEN

Cf. Overleg inclusieve praktijken

Er werden tal van doelgroepen en belemmeringen voor toegankelijkheid genoemd, waaronder:

- **Mensen in complexe situaties of met meerdere diagnoses** (bv. mensen met een combinatie van geestelijke gezondheidsproblemen en verslaving): die mensen passen niet in de hokjes van de sector. Zo worden dubbele diagnoses bijvoorbeeld vaak slecht aangepakt: «te gek voor de gehandicaptensector, te gehandicapt voor de geestelijke gezondheidszorg.» Het is essentieel om institutionele praktijken en culturen flexibeler te maken om te voorkomen dat we ons beperken tot het stellen van diagnoses. Daarnaast zorgen complexe situaties die veel energie kosten, meerdere vaardigheden vereisen of vastlopen voor problemen bij werknemers die de begunstigden ondersteunen.

- **Mensen die ondersteuning nodig hebben op het gebied van geestelijke gezondheid:** diensten (bv. eerstelijnspsychologen) stoten op hun grenzen en beginnen al verzadigd te raken, maar er is nog steeds een enorme behoefte. Er worden projecten met een gemeenschaps-/groepsaanpak opgezet, maar die voldoen slechts aan een deel van de behoeften. Het is erg moeilijk om mensen in geestelijke nood te begeleiden als men als professional niet de juiste ondersteuning kan bieden.
- **Mensen met verslavingsproblemen:** ze worden vaak uitgesloten van gemeenschappelijke gespreksruimtes / groepsbegeleiding vanwege hun gedrag dat als problematisch wordt ervaren. Ze lijden onder een toenemende stigmatisering, wat hun toegang tot zorg en passende ondersteuning in het gedrag brengt.

03. ONDERSTEUNING VOOR KWETSBARE ZWANGEREN

Cf. Actie in ontwikkeling: Laten we het hebben over perinataliteit!

Met het nieuwe interfederaal programma voor kwetsbare zwangeren als uitgangspunt werden tijdens de besprekingen concrete manieren aangehaald om professionals te ondersteunen:

- **De centrale rol van ambulante zorg herstellen** en zwangeren beter laten ondersteunen door eerstelijnsprofessionals in de welzijns- en gezondheidssector.
- **De actoren identificeren** die een rol kunnen spelen bij het identificeren/opsporen van deze doelgroep, hen doorverwijzen naar de meer specifieke hulpbronnen die aan hun behoeften voldoen, psycho-medische-sociale ondersteuning bieden, hun traject in de loop van de tijd coördineren (vanaf het begin van de zwangerschap tot het kind 3 jaar oud is) enz.
- Zet in elke zorgzone een **gezamenlijk overlegorgaan** op om het beschikbare aanbod, de rollen en de actiepistes te verduidelijken zodat er beter samengewerkt kan worden en de trajecten niet onderbroken worden.

REGIONALE ACTIERAAD #2 (NOVEMBER 2024)

SAMENVATTING VAN DE WORKSHOPS DIE ALS INPUT ZULLEN DIENEN VOOR DE ACTIVITEITEN

04. WILSVERKLARINGEN VOOR GEZONDHEIDSZORG EN HET LEVENSEINDE

Cf. Focus palliatieve zorg en levenseinde

Praten over wilsverklaringen voor gezondheidszorg en het levenseinde blijft moeilijk. Het gaat immers over de dood, waarover nog veel taboe heerst in onze samenleving. De deelnemers haalden drie manieren aan om **het taboe** rond het levenseinde **te doorbreken** en om de wilsverklaringen meer te verspreiden:

- Professionals en het grote publiek opleiden en informeren
- Documenten gemakkelijk beschikbaar en toegankelijk maken
- Informatie geven over waar informatie wordt gedeeld en opgeslagen

05. HET TIJDSCHRIFT ZINNEKE

Cf. Zinneke

Het tweede nummer van het tijdschrift over de transformatie van de welzijns- en gezondheidssector in Brussel verschijnt binnenkort, en er wordt verder gewerkt om de inhoud te verbeteren en beter te voldoen aan de behoeften van professionals. Besproken pistes:

- Voor een evenwicht zorgen tussen **inhoud die voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is** (ga er niet van uit dat wat voor de redactie vanzelfsprekend is, dat ook is voor de lezers), terwijl je concepten baseert op wetenschappelijk bewijs, verwijst naar analyses en evaluaties van de implementatie van die waarden en praktijken elders om hun nut aan te tonen, hun toegevoegde waarde te illustreren, te bewijzen dat ze werken en verder te gaan op de fundamentele kwesties.
- Voor projecten zou het interessant zijn om te kijken naar hun slaagkansen, hun werkelijke impact enz. en om ervoor te zorgen dat de voorgestelde projecten **het hele territorium** bestrijken (bijvoorbeeld door een project uit elke zorgzone voor te stellen).
- De **bicommunautaire dimensie** verbeteren door projecten die 'echt' Nederlandstalig zijn op te nemen. Werk bovendien meer samen met Nederlandstalige actoren om het bereik te vergroten, in het bijzonder in de voorgestelde projecten.

06. BETROKKENHEID VAN GEWESTELIJKE ACTOREN IN DE VERSCHILLENDE RUITES

- Er moeten nog een aantal details worden uitgewerkt zodat de actoren zich volledig kunnen inzetten voor de toekomstige RAR (andere kunnen worden toegevoegd naarmate er meer ervaring wordt opgedaan).
- De rol van de actoren kan specifiek zijn volgens hun profiel (federatie, platform, ondersteuningsorganisatie, hulp- en zorgteam/-organisatie enz.)
- Zorg voor een evenwichtige diversiteit van de praktijken (en niet volgens het huidige gewicht van de actoren in het systeem)
- Stel procedures op zodat federaties of beroepsverenigingen hun leden kunnen raadplegen voordat ze beslissingen nemen
- Organiseer/versterk de banden met de overheidsinstanties ter ondersteuning van programmeringsaspecten
- Specificeer het niveau van co-constructie (Actieplan? Methodologische aspecten van de RAR? enz.)

SAVE THE DATE

De volgende bijeenkomst zal een gewestelijk Veranderatelier zijn om de voorwaarden voor het opstarten van de Raad af te ronden. Alle gewestelijke actoren zijn welkom. Afspraak op **12/03/2025**, van 13 tot 16 uur (onthaal met lunch vanaf 12.30 uur).

Meer info **hier**.

